

Lunds Universitets Studentkårer
Marcus Bäcklund, Sara Thiringer, Richard Croneberg
Arbetsgruppen för högskolepedagogisk meritering

Ställningstagande om högskolepedagogisk meritering

Detta ställningstagande beskriver Lunds universitets studentkårers (hädanefter LUS eller studenternas) syn på högskolepedagogisk skicklighet och meritering. Ställningstagandet inleds med en närmare precisering av vad som kännetecknar god högskolepedagogik, följt av de krav studenterna ställer på de lärare som anställs vid Lunds universitet. Slutligen presenteras ett antal åtgärder Lunds universitet bör vidta för att utveckla högskolepedagogiken vid lärosätet.

Studenternas syn på god högskolepedagogik

God högskolepedagogik är en grundläggande förutsättning för lärande och är därmed en mycket viktig kvalitetsfaktor inom den högre utbildningen. Det kan dock finnas olika uppfattningar om vad som utgör god pedagogik. I följande avsnitt beskrivs därför studenternas syn på god pedagogik.

Studenterna anser att nytänkande undervisningsformer är ett tecken på god högskolepedagogik. Med detta menas att läraren såväl använder sig av som utvecklar nya pedagogiska grepp i sin undervisning. Varierade och nya metoder och former för undervisningen möjliggör inlärning för fler och bidrar till att undervisningen följer med i utvecklingen av det moderna samhället i övrigt.

God högskolepedagogik karaktäriseras av en helhetssyn, där lärarens engagemang för pedagogisk utveckling måste sträcka sig bortom den enskilda kursen. Detta innebär till exempel samordning med övriga examensmål, kursmål och ämnet i övrigt.

En skicklig lärare är lyhörd inför studenternas behov, både individuellt och som grupp. Läraren måste kunna fånga upp, uppmärksamma och knyta an undervisningen till studenternas egna tankar och funderingar. Detta kräver att studenterna är och känner sig delaktiga både i den nuvarande undervisningen

Lunds Universitets Studentkårer
Marcus Bäcklund, Sara Thiringer, Richard Croneberg
Arbetsgruppen för högskolepedagogisk meritering

och den framtida kvalitetsutvecklingen.¹ I och med detta är lärarens tillgänglighet en mycket viktig faktor i lärandet. Det innebär att läraren har både attityd och engagemang för att besvara frågor eller tillmötesgå studenternas behov såväl innanför som utanför föreläsningssalen. Med det sagt ska lärarnas arbetsituation vara hållbar och reglerad med bra villkor.

En viktig komponent i en god högskolepedagogik är lärarens förmåga att koppla samman teori och praktik och möjliggöra förståelse för båda dessa. Ett ämnes teoretiska karaktär måste knytas an till dess tillämpning, och eventuella praktiska moment måste vara tydligt kopplat till teorin. Enbart så kan studenterna få förutsättningar att nå den förståelse och kunskap som krävs för att uppnå lärandemålen.

En duktig lärare måste kunna entusiasmera. Den högre utbildningen karaktäriseras ofta av långsiktiga moment som upplevs som svåra eller tråkiga, varför en duktig pedagog behöver kunna uppmuntra och inspirera till lärande i allmänhet och de nuvarande studierna i synnerhet.

God högskolepedagogik innebär kontextualisering. För att studenterna ska kunna tillgodogöra sig maximalt av undervisningen krävs att det specifika ämnesområdet sätts i ett större sammanhang. Det innebär både att det kan kontrasteras mot och relateras till andra ämnen, andra specialiseringar inom samma ämne och det omgivande samhället.

Slutligen anser studenterna att det är av yttersta vikt att läraren utformar undervisningen så att alla studenter, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller föräldrars utbildningsbakgrund, kan delta fullt ut i undervisningen. Därför behöver

¹ Avspeglar kriteriet "lyhördhet" vilket presenteras tillsammans med kriteriet för "tillgänglighet".

Lunds Universitets Studentkårer
Marcus Bäcklund, Sara Thiringer, Richard Croneberg
Arbetsgruppen för högskolepedagogisk meritering

undervisningen planeras och genomförs på ett sätt som är inkluderande, med syfte att främja alla studenters lärande på ett jämlikt sätt.

Studenternas kravprofil för anställda

Mot bakgrund av studenternas syn på god högskolepedagogik uppställer vi följande krav på de lärare som anställs vid Lunds universitet. I fallande ordning (från lägst till högst krav på formella meriter) vill studenterna, i ljuset av den kvalitativa beskrivning som framförts ovan och mot bakgrund av universitetets anställningsordning, kvantifiera följande krav på högskolepedagogisk meritering vid Lunds universitet.

Meriteringsanställning

Studenterna anser att meriteringsanställningar är av yttersta vikt för att möjliggöra såväl en karriärväg för unga forskare som en progression i deras högskolepedagogiska meritering och utbildning. Även om studenterna helst ser att doktorander redan under sin forskarutbildning fått möjlighet att delta i pedagogikkurser utgör meriteringsanställningarna en nödvändig möjlighet för de som inom sin forskarutbildning inte fått möjlighet till institutionstjänstgöring. Med det sagt anser studenterna att tidigare högskolepedagogiska insatser bör vara meriterande, om än inte ett krav för anställning.

Postdoktor

Även om en postdoktoral tjänst i första hand ska ge utrymme för meritering inom forskning anser studenterna att postdoktorala tjänster även bör bidra till forskarens högskolepedagogiska skicklighet och meritering. Studenterna vill därför att universitet aktivt uppmuntrar personer med postdoktoral tjänst att undervisa och bedriva annan pedagogisk verksamhet, samt att söka högskolepedagogiska kurser, vilka universitet bekostar med minst fem veckor (i jämförelse med rådande anställningsordnings uppmaning till tre veckor).

För anställning som postdoktor ska den sökande:

- visa prov på pedagogisk förmåga.

Lunds Universitets Studentkårer
Marcus Bäcklund, Sara Thiringer, Richard Croneberg
Arbetsgruppen för högskolepedagogisk meritering

Biträdande universitetslektor

I kontrast till en postdoktoral tjänst inbegriper det biträdande universitetslektoratet huvudsakligen att undervisa vid universitet. Syftet med det biträdande lektoratet är att bereda en person möjlighet att meritera sig för att senare kunna prövas för lektorskompetens. För att dels möjliggöra denna progression, dels kvalitetssäkra den undervisning som hen håller under sin tid som biträdande universitetslektor anser studenterna att den högskolepedagogiska utbildningen bör vara villkorad (i jämförelse med rådande uppmuntran) i anställningsformen. Läraren ska, inom ramen för tjänsten, fullfölja en individuell studieplan och beredas möjlighet till att löpande få stöd fram tills det att hen uppnått det krav om tio veckor högskolepedagogisk utbildning som villkoras för tjänsten som universitetslektor.

För anställning som biträdande universitetslektor ska den sökande:

- *visa prov på pedagogisk förmåga.*

Anställning som lärare

Till skillnad från ovan nämnda meriteringstjänster anser studenterna att sökanden ska kunna uppvisa såväl en relevant meritering som högskolepedagogisk utbildning för att anställas vid Lunds universitet. Studenterna ser en progressiv uppräknings av antalet veckor som ett naturligt uttryck för såväl utvecklingen i lärarrollen som det pedagogiska ansvaret som följer av respektive lärartjänst. Vidare anser studenterna att den nuvarande möjligheten till att anställa mot bakgrund av särskilda skäl bör föranleda en skärpning, varvid den högskolepedagogiska utbildningen ska ske inom provanställningens utgång.

Universitetsadjunkt

För anställning som universitetsadjunkt krävs högskolepedagogisk utbildning **om minst fem veckor**. Avsteg får förekomma i det fall den sökanden på annat sätt inhämtat motsvarande kunskaper.

För anställning som universitetsadjunkt ska den sökande därutöver:

Lunds Universitets Studentkårer
Marcus Bäcklund, Sara Thiringer, Richard Croneberg
Arbetsgruppen för högskolepedagogisk meritering

- *visa prov på god pedagogisk förmåga, vilket innebär god förmåga att bedriva, utveckla och leda undervisning och annan pedagogisk verksamhet på olika nivåer och med varierande undervisningsmetoder.*

Universitetslektor

För anställning som universitetslektor krävs högskolepedagogisk utbildning **om minst tio veckor**. Avsteg får inte förekomma och är ett uttryckt krav med undantag för särskilda skäl.

För anställning som universitetslektor ska den sökande därutöver:

- *visa prov på god pedagogisk förmåga, vilket innebär god förmåga att bedriva, utveckla och leda undervisning och annan pedagogisk verksamhet på olika nivåer och med varierande undervisningsmetoder, samt*
- *visa en förmåga att delta i handledning av doktorander i studier till doktorsexamen och/eller studerande vid konstnärliga utbildningar till konstnärlig självständighet.*

Professor

Att inneha en professur vid Lunds universitet innefattar ett särskilt strategiskt och ämnesmässigt ansvar för studenters utbildning. För att försäkra sig om att den sökanden besitter den kompetens som anstår axlandet av en sådan roll anser studenterna att den sökanden bör deltagit i **minst femton veckor** av högskolepedagogisk meritering. Vidare anser studenterna att möjligheten till att komplettera en god vetenskaplig skicklighet med en utomordentlig god pedagogisk skicklighet är positivt och öppnar upp för en tydligare karriärväg för de lärare som visat särskilt intresse för insatser på grund- och avancerad nivå.

För anställning som, eller befördran till, professor ska den sökande därutöver:

- *visa prov på mycket god pedagogisk förmåga, vilket innebär mycket god förmåga att bedriva, utveckla och leda undervisning och annan pedagogisk verksamhet på olika nivåer och med varierande undervisningsmetoder, samt*
- *god förmåga att handleda doktorander till doktorsexamen och/eller studerande vid konstnärliga utbildningar till konstnärlig självständighet.*

Lunds Universitets Studentkårer
Marcus Bäcklund, Sara Thiringer, Richard Croneberg
Arbetsgruppen för högskolepedagogisk meritering

Studenternas åtgärdsprogram för en förbättrad högskolepedagogik vid Lunds universitet

Slutligen anser studenterna att Lunds universitet, mot bakgrund av studenternas syn och krav på högskolepedagogisk meritering, bör verka för att säkerställa goda förutsättningar för pedagogisk meritering, inte minst för att leva upp till sina egen strategiska plan för de kommande åren, men även för att högskolepedagogik och meritering av densamme ligger i Lunds universitet mål och dess studenters intresse.

Därav uppmanar Lunds universitets studentkårer å det starkaste att Lunds universitet tar efter följande:

Lunds universitet ska säkerställa att universitetets systemstöd fungerar väl för att följa upp högskolepedagogisk meritering. Därav så är det av yttersta vikt att systemet underlättar en systematisk uppföljning av högskolepedagogisk utbildning och skicklighet.² Utformning av högskolepedagogiska kurser skall ses över med avseende på digitalisering för att inte hamna efter i utvecklingen, jämlikhet för att säkerställa att undervisningsmetoder passar heterogena studentgrupper, och internationalisering för att säkerställa pedagogikens framtida relevans.⁴ Ytterligare så skall det tas särskild hänsyn till doktoranders möjligheter att tillgodogöra sig högskolepedagogiska kurser, då i relation till examensmålen för forskarutbildning i syfte att ge adekvat kompetens inför stundande högskoleläraryrket.

Lunds universitet ska aktivt och transparent arbeta med sitt systemstöd för att underlätta att efterfölja SUHF:s rekommendationer om minst 10 veckors

² Se *Granskning av hantering av pedagogisk utbildning för lärare*, Lunds universitet - dnr STYR 2017/1470,

<https://lu.app.box.com/s/y1p3qygfpsqjpn66yxe94n3sj7ddvma/file/242264019738> - hämtad 2018-01-09.

Lunds Universitets Studentkårer
Marcus Bäcklund, Sara Thiringer, Richard Croneberg
Arbetsgruppen för högskolepedagogisk meritering

högskolepedagogisk utbildning.³ Det skall införas åtgärder om komplettering av högskolepedagogisk utbildning, i enlighet med föreliggande anställningsordning, vid villkorad lärartjänst.⁴ Utbildningsnämnden på universitetsnivå skall inrätta en universitetsöverskridande pedagogisk strategiplan för att säkerställa hur man arbetar långsiktigt och kontinuerligt med högskolepedagogiska frågor.⁵

Därtill så skall kontinuerlig utbildning inom högskolepedagogik vara premierande vid befordran.⁶ Lärarförslagsnämnder skall vid bedömning av pedagogiska prestationer likställa dessa med forskningsmässiga prestationer vid anställning och befordran.⁷ Betydande pedagogiska prestationer skall belysas och belönas av universitetet/fakulteten.⁸ Ytterligare så skall universitetet ta fram tydliga krav och underlag för en pedagogisk vinklad karriärväg.⁹ Tid och finansiella resurser skall säkerställa möjligheten till ett uppmuntrande ramverk för undervisande personal.¹⁰

³ Se *Rekommendationer om mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning samt ömsesidigt erkännande*, SUHF - REK 2016:1, <http://bit.ly/2CMNn4x> - hämtad 2018-01-09.

⁴ Se *Granskning av hantering av pedagogisk utbildning för lärare*, Lunds universitet - dnr STYR 2017/1470

⁵ Se *Interim report on the development of a template for evaluating teaching achievement*, Royal Academy of Engineering - 2016, <http://www.rhgraham.org/resources/Template-for-Evaluating-Teaching-Achievement.pdf> - hämtad 2018-01-09

⁶ Se *Improving the quality of teaching and learning in Europe's higher education institutions*, Report to the European Commission - 2013, http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/reports/modernisation_en.pdf - hämtad 2018-01-09.

⁷ Se *Granskning av hantering av pedagogisk utbildning för lärare*, Lunds universitet - dnr STYR 2017/1470.

⁸ Se *Interim report on the development of a template for evaluating teaching achievement*, Royal Academy of Engineering - 2016.

⁹ Se *Interim report on the development of a template for evaluating teaching achievement*, Royal Academy of Engineering - 2016.

¹⁰ Se *Interim report on the development of a template for evaluating teaching achievement*, Royal Academy of Engineering - 2016, och *Rekommendationer om mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning samt ömsesidigt erkännande*, SUHF - REK 2016:1.